

# **Završna deklaracija s regionalne konferencije na visokoj razini o mentalnom zdravlju u svim politikama: suočavanje s izazovima i osmišljavanje zajedničkih rješenja**

16. i 17. lipnja 2025.  
Pariz, Francuska



Sufinancirala  
Europska unija

Mi, sudionici regionalne konferencije na visokoj razini o mentalnom zdravlju u svim politikama, okupljeni kako bismo se suočili s izazovima i osmislili zajednička rješenja, nedvosmisleno priznajemo nužnost međusektorske suradnje radi zaštite i promicanja mentalnog zdravlja i dobrobiti.

Svjesni smo da se diljem svijeta politički i financijski prioriteti mijenjaju kao odgovor na postojeće i nadolazeće krize i zdravstvene odrednice. U tom kontekstu i dalje smo predani podupiranju mentalnog zdravlja i dobrobiti kao ključnih elemenata funkcionalnog društva.

Naglašavamo da zdravstveni sustavi moraju moći zadovoljiti potrebe osoba kojima je potrebna potpora u području mentalnog zdravlja, pružajući rješenja specifična za dob, a koja su uključiva, pristupačna i usmjerena na prevenciju, bez obzira na spol, vjeru, obrazovanje, radni ili socioekonomski status te sposobnost plaćanja ili podrijetlo, čak i u izvanrednim situacijama.

Potvrđujemo potrebu za operacionalizacijom koncepta mentalnog zdravlja u svim politikama, što se učestalo pojavljuje u dijalogu s nacionalnim vlastima, partnerima i dionicima.

Promicanje mentalnog zdravlja i prevencija teškoća povezanih s mentalnim zdravljem odgovornost su svih sektora vlasti, uključujući, ali ne ograničavajući se na poljoprivredu, kulturu i umjetnost, obranu, obrazovanje, zapošljavanje, energetiku, okoliš, obitelj, financije, stanovanje, inovacije, pravosuđe, provedbu zakona, migracije, sport, prijevoz i socijalnu skrb. Prepoznavamo da su mehanizmi koji omogućuju koordinaciju i suradnju između različitih sektora od ključne važnosti za provedbu mentalno-zdravstvenih politika, dok odsustvo istih može dovesti do značajnih prepreke.

Naglašavamo da svaki pojedinac ima jedinstvene sposobnosti i životna iskustva koja su u značajnoj mjeri oblikovana socioekonomskim statusom, spolom, invaliditetom, etničkom pripadnošću i drugim odrednicama zdravlja.

Prepoznavamo proaktivne korake koje su već poduzele mnoge vlade kako bi razvile ili ojačale nužne mehanizme i osigurale međusektorsku suradnju u području mentalnog zdravlja na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. U tom duhu suradnje kroz ovu se završnu deklaraciju obvezujemo - kroz koordinirane napore svih razina vlasti – razvijati, provoditi i kontinuirano pratiti nacionalne i lokalne politike i mehanizme koji:

- usklađuju priljev financijskih sredstava između različitih sektora i razina vlasti, kako bi zajednički preuzeli odgovornost za poboljšanje dobrobiti, prevenciju mentalnih teškoća i promicanje oporavka te tako pridonijeli otpornijem društvu;
- potiču povezanost svih segmenata društva promicanjem javnih prostora, usluga i obrazovnih inicijativa kojima se razbija stigmatizacija i diskriminacija osoba koje žive s mentalnim poremećajima, kao što su uključivo stanovanje, umjetnost, sport te kulturne i fizičke aktivnosti, prostori u zajednici prilagođeni starijim osobama, informativne kampanje i drugo;
- uključuju škole, ustanove visokog obrazovanja, istraživačke ustanove, zatvori, radna mjesta, mediji, nevladine organizacije, gospodarske/poljoprivredne i zdravstvene ustanove te ustanove socijalne skrbi u razvoj i provedbu politika mentalnog zdravlja i dobrobiti; sprečavaju mentalne bolesti, među ostalim istraživanjem ranih markera; i promiču psihosocijalne kompetencije, uključujući inicijative za prevenciju samoubojstva;
- od samih početaka uključuju osobe s iskustvom mentalnih teškoća, kao i njihove obitelji, u kreiranju, provedbi i nadzoru međusektorskih javnih politika;
- kroz suradnju sa zdravstvenom zajednicom oblikuju zajednicu i osnažuju radna mjesta, zdravstvene ustanove, urbaniste, policiju, stambene udruge i druge sektore znanjem i alatima kako bi mogli pozitivno utjecati na mentalno zdravlje;
- osiguravaju ravnopravan pristup uslugama u zajednici koje štite mentalno zdravlje i omogućuju oporavak, uključujući i integraciju mentalnog zdravlja u planove za izvanredne situacije;
- osiguravaju da su digitalni prostori sigurni i regulirani, temeljem znanstvenih spoznaja i uz podršku pouzdanih javno-privatnih partnerstava; olakšava pristup socijalnim pravima osobama koje žive s mentalnim poremećajima, primjerice prilagodbom javnog prijevoza osobama s kognitivnim poteškoćama, osiguravanjem dostupnosti komunikacijskih alata ili pojednostavljenjem administrativnih formalnosti; te
- jamče poštovanje Konvencije Ujedinjenih naroda (UN) o pravima osoba s invaliditetom i integraciju Povelje UN-a o pravima djeteta u sve politike i sektore, osiguravajući pristup utemeljen na pravima koji uključuje glasove osoba sa životnim iskustvom, njihovih obitelji i zajednica.

Kako bismo osigurali učinkovitu provedbu ovih politika, obvezujemo se na:

- osnivanje međusektorskih savjetodavnih odbora, koordinaciju politika i konsolidaciju napora usmjerenih na provedbu specifičnih praksi, posebice onih usmjerenih na marginalizirane skupine, uključujući i osobe sa značajnim teškoćama mentalnog zdravlja;
- osnivanje ili jačanje nacionalnih timova za koordinaciju mentalnozdravstvenih politika uz uključivanje svih relevantnih dionika, te uključivanje osoba s proživljenim iskustvom, njihovih obitelji i skrbnika, nevladinih udruga i privatnog sektora
- osiguravanjem razvoja i provedbe svih nacionalnih strategija za mentalno zdravlje u suradnji sa svim relevantnim ministarstvima;
- izradu strategija mentalnog zdravlja uz sudjelovanje svih resornih ministarstava;
- optimalno korištenje resursa (financijskih, ljudskih i tehničkih) radi koordinacije nacionalnih i lokalnih mjera, uključujući uspostavu mehanizama za nadzor i evaluaciju podataka;
- jačanje kapaciteta lokalnih dionika, poput općina i lokalnih vlasti, za provedbu međusektorskih politika.

## Završna deklaracija s regionalne konferencije na visokoj razini o mentalnom zdravlju u svim politikama: suočavanje s izazovima i osmišljavanje zajedničkih rješenja

Ova završna deklaracija o ishodima konferencije sažet je vodič koji sadržava ključne prioritete i mjere iznesene na regionalnoj konferenciji na visokoj razini o inovacijama u području politika mentalnog zdravlja unutar svih politika europske regije SZO-a održanoj u Parizu (Francuska) 16. i 17. lipnja 2025. Prihvaćanje završne deklaracije ne podrazumijeva obvezu država članica, subjekata ili zastupljenih organizacija koje sudjeluju na konferenciji. Njezina je svrha pružiti jasan i sažet pregled rasprava i ishoda konferencije, čime se doprinosi unapređenju inovacija u području politika mentalnog zdravlja u svim politikama. Završnu deklaraciju izradili su francusko Ministarstvo zdravstva i pristupa skrbi, Centar za osposobljavanje i istraživanje u području mentalnog zdravlja SZO-a u Lilleu (Francuska) i Regionalni ured za Europu SZO-a, uz vrijedan doprinos sudionika konferencije. Regionalna konferencija na visokoj razini omogućena je financiranjem iz sporazuma o doprinosu između Europske komisije i Regionalnog ureda za Europu SZO-a („Rješavanje izazova u području mentalnog zdravlja u državama članicama EU-a, Islandu i Norveškoj” i „Potpora otpornosti zdravlja u Istočnom partnerstvu”).

**Regionalni ured za Europu Svjetske zdravstvene organizacije**

UN City, Marmorvej 51

DK-2100, Kopenhagen Ø, Danska

Tel: +45 45 33 70 00

Telefaks: +45 45 33 70 01

e-pošta: [eurocontact@who.int](mailto:eurocontact@who.int)

Internetska stranica: [www.who.int/europe](http://www.who.int/europe)

© Svjetska zdravstvena organizacija 2025. Neka prava pridržana. Ovo djelo je dostupno pod licencom **CC BY-NC-SA 3.0 IGO** .